

Anorexibehandling botar tre av fyra

En behandlingsmetod, utvecklad vid Anorexicentrum i Huddinge, är effektiv, visar en ny studie. Tre fjärdedelar blir bra från sina ätstörningar. Och resultatet står sig på sikt.

■ Studien presenteras nu i amerikanska vetenskapsakademins publikation PNAS.

Metoden utvecklades redan 1993. Den går bland annat ut på att ändra ätbeteendet. Patienterna får äta på en tallrik som står på en våg, kopplad till en dator. Den avslöjar hur snabbt man äter och blir mätt. De kurvorna jämförs med normalkurvor som patienterna skall tränas att nå. För att dämpa ångesten efter måltiden får de sedan vila i ett rum som är upp till 40 grader varmt.

– Så kan vi också undvika kräkningar. Patienten somnar helt enkelt. Det är välkänt att värme dämpar ångest, säger Cecilia Bergh, verksamhetschef vid Anorexicentrum.

Man försöker också dämpa patienternas överdrivna fysiska aktivitet. Ibland sätts de till och med i rullstol. Sedan får de mycket stöd för att återgå till ett normalt socialt liv.

Obehandlad kontrollgrupp

För första gången har man gjort en kontrollerad studie där en grupp behandlade jämförts med en grupp obehandlade. Det var 16 patienter i varje grupp. Bland de behandlade blev 14 friska jämfört med en i kontrollgruppen som självläkte. Resultaten stod sig under två års uppföljning.

Det är kontroversiellt, att låta en grupp patienter gå obehandlade.

– Kön till behandlingen var så lång att de ändå inte skulle fått behandling under den tid studien varade. Kön blev kontrollgrupp, säger Cecilia Bergh. Därför fick vi godkännande av etiska kommittén. Kontrollgruppen lovades sedan behandling direkt. Givetvis hade vi önskat jämföra med andra behandlingar. Det har vi försökt, men fått nej. Nu på

Totalt har 168 patienter genomgått behandlingen - inklusive en grupp med så kallade ospecifika ätstörningar. De har sedan följts ett år eller mer. 75 procent blev bra och 12 procent påtagligt bättre. Av dem som tillfrisknade förblev 93 procent friska ett år eller mer.

– Det är första gången vi visar att en behandlingsmetod har effekt på sikt såväl för anorexi som bulimi och ospecifika ätstörningar.

Det är svårt att precisera vad som är standardbehandling mot ätstörningar. Men många unga behandlas med familjeterapi och de äldre med individualterapi. Många får även antidepressiva medel. De sätts ut då de kommer till Anorexicentrum. En sammanslagen analys av drygt hundra tidigare studier av anorexibehandlingar säger att 45 procent blir bra, men hälften återfaller första året ef-

ter avslutad behandling, enligt Cecilia Bergh.

– Ingen behandling har visat så bra resultat som denna.

– Det är ett mycket bra resultat, säger Ninni Hjalmer, överläkare på enheten för anorexi och bulimi på Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus i Göteborg. Vad jag förstår är det bara mandometern, vågen kopplad till en dator, och det varma rummet som skiljer från vårt sätt att jobba.

MARGARETA WILLIAM-OLSSON

031-62 41 52 margareta.william-olsson@gp.se